

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514205107
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8514205107.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcov: 1. T. N., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XXX, 2. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XXX, 3. I. Y., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XXX, 4. J. Y., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, 5. K. Y., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XXX, 6. E. Y., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XX, 7. J. C., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, 8. C.. B. J., nar. XX.XX.XXXX, L. O. XX, 9. S. J., nar. XX.XX.XXXX, L. O. XX, 10. P. J., nar. XX.XX.XXXX, L. O. XX, 11. S. N., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX, Y., 12. C. T., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX, Y., 13. I. N., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX, Y., právne zastúpených JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie 13, proti žalovaným: 1. S. N., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XX, 2. E. N., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XXX, 3. I. N., nar. XX.XX.XXXX, E. O. XXX, právne zastúpeným JUDr. Michalom Dicom, advokátom so sídlom v Starej Ľubovni, 17. novembra 20, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 15.07.2020 č. k. 5C/272/2014-513 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok.

II. Priznáva žalovaným v 1., 2. a 3. rade náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v 1. až 13. rade spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa /ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Súd priznáva žalovaným v 1., 2. a 3. rade náhradu trov konania voči žalobcom v 1. až 13. rade spoločne a nerozdielne, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že predmetom sporu je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli pôvodne zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX., k. ú. E. O. ako združený pozemok, parcela č. XXXX - les o výmere XX ha XXX m². V uvedenej pozemnoknižnej zápisnici bolo na základe kúpno predajnej zmluvy z XX.XX.XXXX zapísané vlastníctvo v prospech dvanástich spoluvlastníkov, medzi nimi je tam zapísaný aj J. N.. V dedičskom konaní po poručiteľovi E. N., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, právnom predchodcovi žalovaných, vedenom pred notárom I. Y. N. pod sp. zn. D 60/96, Dnot 70/96 bol okrem iného prejednaný aj nehnuteľný majetok, zapísaný v pozemnoknižnej zápisnici XXX, združený pozemok, parcela č. XXXX - les o výmere XX ha XXX m² pod B7 v X/XX, ktorý podiel po poručiteľovi nadobudli jeho deti, žalovaní v 1., 2. rade, ako aj právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade C. N., rod. N., každý v podiele X/XX k celku.

3. Žalobcovia v konaní tvrdili, že v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX, k. ú. E. O., zapísaný podielový spoluvlastník E. (J.) N. je ich právny predchodca, ktorý sa narodil XX.XX.XXXX a zomrel XX.XX.XXXX, a len omylom v dedičskom konaní sp. zn. D 60/96, Dnot 70/96 bol prejednaný nehnuteľný majetok, po poručiteľovi E. N., právnom predchodcovi žalovaných, ktorý nikdy nehnuteľnosti pôvodne zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX, k. ú. E. O., nevlastnil (tieto vlastnil s rovnakým menom a priezviskom ich právny predchodca). Podľa žalobcov, žalovaní o tom mali vedomosť, napriek tomu sú na základe osvedčenia o dedičstve (sp. zn. D 60/96) v katastri nehnuteľností zapísaní ako podieloví spoluvlastníci k sporným pozemkom titulom dedenia. Následne v rámci projektu pozemkových úprav ROEP boli vytvorené nové parcely reg. „C“, a to parcela č. XXXX - lesný pozemok o výmere XX.XXX m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. E. O., vo výlučnom vlastníctve žalovaného v 1. rade, parcela č. XXXX - lesný pozemok o výmere XX.XXX m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. E. O. vo výlučnom vlastníctve žalovaného v 2. rade, ako aj parcela č. XXXX - lesný pozemok o výmere XX.XXX m², parcela č. XXXX - lesný pozemok o výmere X.XXX m² a parcela č. XXXX - lesný pozemok o výmere X.XXX m², evidované na LV č. XXXX, k. ú. E. O. vo výlučnom vlastníctve žalovaného v 3. rade, ktoré nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX, k. ú. E. O. ako parcela č. XXXX - les o výmere cca XX ha. Preto sa žalobcovia v predmetnom konaní domáhajú určenia, že do dedičstva po ich právnom predchodcovi patria novovytvorené pozemky, parcely č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX, k. ú. E. O., každá v podieloch po X/X k celku.

4. S poukazom na ust. § 100 ods. 2, § 123, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 460, § 473 ods. 1, 2, § 484 Občianskeho zákonníka, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 2, § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku súd uzavrel, že samotný predmet konania nebol žalobcami náležite a riadne ustálený, špecifikovaný, pričom nemožno pre žiadané určenie vlastníckeho práva vychádzať len z domniek a úvah o primeranosti toho, aký podiel možno žiadať, ako to prezentovali žalobcovia. V konaní totiž nebolo žalobcami nijako preukázané, že parcely reg. „C“ zodpovedajú bez pochybností výlučne pôvodným parcelám reg. „E“, t.j. časti pripadajúcich na spoluvlastnícke podiely o veľkosti po X/XX k celku, ktoré mali podľa žalobcov neoprávnene nadobudnúť žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade v dedičskom konaní D 60/96. Navyše žalobcovia v konaní nepreukázali, že na strane žalobcov ide o úplný okruh osôb pripadajúcich do dedičstva po E. N.. Ako vyplýva zo žalobcami predloženého rodokmeňa po E. N., narodenom v roku XXXX, tento okrem syna I. (od ktorého svoje nástupníctvo odvodzujú následne žalobcovia), mal i syna G., ktorý podľa tvrdenia žalobcov mal v roku XXXX odísť do A., a ktorý pred odchodom bol vyplatený, pričom žalobcovia nemajú o ňom, resp. o jeho právnych nástupcoch žiadne správy, ani tieto skutočnosti nezisťovali. Podľa súdu nemožno akceptovať tvrdenia žalobcov o tom, že G. N. (syn E. N.) bol pri odchode do A. vyplatený. Nemožno totiž relevantne a bez závažných pochybností dedukovať a žalobcovia nepreukázali, že by v tomto smere vykonali všetky možné kroky k zisteniu toho, či po G. N. sú alebo nie sú ďalšie osoby pripadajúce do úvahy ako dedičia. Táto otázka musí byť súdu v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva riadne a bez pochyb preukázaná, inak nemožno okruh osôb, ktorým svedčí aktívna vecná legitímácia v tejto veci považovať za úplný. V tomto smere súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/94/2018, v ktorom je zároveň aj s odkazom na ďalšie publikované rozhodnutia preukázaná ustálená rozhodovacia prax v tom smere, že v konaniach o určenie, či vec patrí do dedičstva po poručiteľovi je vo veci okruhu účastníkov konania (strán sporu) ustálený záver, že účastníkmi takéhoto konania (či už na strane žalobcov alebo žalovaných) musia byť všetky osoby, ktoré pripadajú do úvahy ako dedičia po poručiteľovi. Za súčasného stavu v prejednávanej veci nie je bez závažných pochybností riadne preukázaný ustálený okruh sporových strán v tejto veci, konkrétne úplnosť okruhu osôb pripadajúcich do úvahy ako dedičia po E. N., zomrelom v roku XXXX, ktorým svedčí primárne aktívna vecná legitímácia v tomto spore, ktorá skutočnosť je dôvodom pre zamietnutie žaloby podľa § 78 ods. 2 CSP.

5. Rovnako v konaní nebolo preukázané, že osoba E. (J.) N., uvádzaná v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX, k. ú. E. O. je skutočne žalobcami tvrdená osoba ich právneho predchodcu. Žalobcovia až v rámci ROEP sa mali dozvedieť o tom, že ich právny predchodca vlastnil nehnuteľnosti zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX. Následne žalobca v 2. rade preto začal zháňať úradné listiny a zistil, že skutočne v katastri nehnuteľností je uvedené meno J. N.. Tieto tvrdenia žalobcu podľa názoru súdu nemožno za súčasného stavu hodnotiť inak ako účelové, a to aj z pohľadu tvrdenia žalobcu v 2. rade, u ktorého sa počas ROEP mala zastaviť žalobkyňa v 1. rade a pýtať sa ho na parcelu „tam hore“, pričom podľa predloženej listiny mala žalobkyňa presne vedieť konkrétne čísla lesných pozemkov s tým, že ich vlastníkom bol jej pradedo, ktorú skutočnosť žalobkyňa v 1. rade odvodzovala tým, že v

čase, keď mala XX. až XX rokov bola v tejto časti chotára s rodičmi a strýkom na drevo, kedy ju mal otec upozorniť, že lesný pozemok je ich. Žalobcovia žiaden iný spôsob nakladania a reálneho užívania dotknutej nehnuteľnosti netvrdili, ani nepreukázali, čím nepreukázali dobromyseľnosť držby, dobu držby ani užívanie sporných nehnuteľností.

6. Pokiaľ žalobcovia v konaní namietali možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k pôvodnej parcele zapísanej v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX, k. ú. E. O. právnym predchodcom žalovaných poukazujúc na to, že ten mal v čase uzavretia kúpnej zmluvy (december XXXX) iba XX rokov, a teda podľa vtedy platnej právnej úpravy ako neploletý nemohol majetok nadobudnúť, resp. ako veľmi mladý sa k takémuto majetku dostať nemohol (pričom samotný žalobcovia nedisponujú kúpnu zmluvou z decembra XXXX alebo iným relevantným dokladom, jednoznačne preukazujúcim totožnosť dotknutého kupujúceho a nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu na dotknutej nehnuteľnosti ako ich právneho predchodcu) súd uzavrel, že nemožno sa stotožniť s tvrdením žalobcov, že v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX, zapísaný spoluvlastník J. N. nie je právnym predchodcom žalovaných. Keďže žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade sú k sporným nehnuteľnostiam zapísaní ako podieloví spoluvlastníci titulom dedenia po svojom otcovi E. N., zomrelom XX.XX.XXXX, sp. zn. D 60/96, Dnot 70/96 a žalobcovia neunesli dôkazné bremeno ohľadom preukázania dobromyseľnosti držby, doby držby a užívania sporných pozemkov, z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcami, súd žalobu zamietol.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. V predmetnej veci bol každý zo žalobcov úspešný v plnom rozsahu, preto súd každému zo žalobcov priznal náhradu trov konania, a to voči žalovaným v 1. až 13. rade spoločne a nerozdielne, nakoľko neboli zistené žiadne skutočnosti, na podklade ktorých by bolo možné vo vzťahu medzi jednotlivými žalobcami a žalovanými postupovať čo i len čiastočne podľa ust. § 257 CSP. O samotnej výške náhrady trov konania zo strany žalovaných voči tomu - ktorému žalobcovi, rozhodne súdny úradník, a to postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

8. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia odôvodňujúc, že konanie na súde má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznili, že presne a jednoznačne v konaní definovali okruh účastníkov - strán sporu. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, osoba G. N., syn právneho predchodcu žalobcov E. N., odišiel do A. a odvtedy o ňom nikto nepočul. Je dôvodné sa preto domnievať, že táto osoba, pokiaľ by skutočne došla do A., resp. bola nažive, svojej rodine by sa ozvala, čo znamená, že G. N. zomrel bez dedičov. V tejto súvislosti je dôležitá aj informácia o tzv. vyplatení tejto osoby, čím v podstate došlo k preukázaniu, že právnym nástupcom E. N., nar. XXXX bol jedine jeho syn I.. Žalobcovia v predmetnom konaní veľmi presne a jednoznačne definovali celý svoj rodokmeň, a to predložením relevantných listín, t.j. rodných a úmrtých listov, ako aj ďalších, napr. sobášne listy, výpisy z MVSR, ktorými preukázali pravdivosť svojich tvrdení, a teda že sú jedinými a skutočnými právnymi nástupcami osoby E. (J.) N., nar. XXXX. Žalobcovia považujú za vrcholne nespravodlivé, že majú doplatiť práve na to, že v ich obci sa realizoval projekt pozemkových úprav, ktorý výrazne zmenil pôvodné rozdelenie pozemkov v danej lokalite. Zároveň odmietajú názor súdu o tom, že z ich strany nedošlo k riadnemu definovaniu a špecifikovaniu predmetu konania. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Okresného úradu D., pozemkový a lesný odbor, ako aj na odpoveď na žiadosť o poskytnutie súčinnosti z Okresného úradu D. P., odbor katastrálny, z ktorých dôkazov jednoznačne vyplýva, že novovzniknuté pozemky boli vytvorené z pôvodných pozemnoknižných parciel zapísaných v PK č. XXX na základe výmery podielov jednotlivých vlastníkov. V predmetnom konaní sa žalobcovia domáhajú len vlastníctva po ich právnom predchodcovi E. N., nar. XXXX, a teda tých pozemkov, resp. podielov, pri ktorých je uvedený titul nadobudnutia D 60/96 v prospech žalovaných. Vo vzťahu k otázke náhrady trov konania, žalobcovia považujú rozhodnutie za nespravodlivé, nakoľko súd jednak nepriznal žalobcom vlastnícke právo a zároveň ich zaťažil povinnosťou znášať trovy konania žalovaných bez skúmania okolností, akú majú žalobcovia životnú úroveň, vek a pod., a preto žalobcovia majú za to, že túto otázku mal brať súd na zreteľ. V neposlednom rade žalobcovia poukázali aj na skutočnosť, že za písomným vyhotovením rozsudku museli čakať vyše dvoch rokov a domohli sa ho až po podaní sťažnosti. Argumentácia žalovaných o ich dobromyseľnom nadobudnutí vlastníctva predmetných nehnuteľností titulom dedenia neobstojí, nakoľko žalovaní po dedení, po poručiťovi E. N., nar. XXXX, ktorý bol menovcom právneho predchodcu žalobcov, museli vedieť, že tieto pozemky im nepatria. Žalobcovia zároveň namietajú

nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko právo na spravodlivý proces subsumuje okrem iných aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Žalobcom nie je zrejmé ako súd dospel k vyššie uvedeným záverom, jeho rozhodnutie považujú za nejasné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznal žalobcom voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. K odvolaniu žalobcov žalovaní navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať žalovaným náhradu trov odvolacieho konania. Uvedli, že v priebehu konania opätovne tvrdili, že sa s nárokom žalobcov nestotožňujú a považujú ho za nedôvodný. Za pozornosť stojí tá skutočnosť, že žalobcovia sa domáhajú určenia vlastníckeho práva po osobe, zomrelej pred skoro XXX rokmi, pričom vôbec nepoukazujú na otázku vlastníctva sporných parciel počas tohto storočného obdobia. Navyše žalobcovia nemali ani len vedomosť, kde sa sporné nehnuteľnosti nachádzajú. Keďže týmito otázkami sa súd v priebehu konania náležite zaoberal a tieto aj odôvodnil, žalovaní v detailoch poukazujú na obsah rozhodnutia.

10. Žalobcovia v replike uviedli, že nesúhlasia s konštatovaním žalovaných, obsiahnutom vo vyjadrení k odvolaniu o správnosti a riadnom odôvodnení rozhodnutia súdom prvej inštancie. Žalovaní v predmetnom vyjadrení neuviedli žiadne tvrdenia k žalobcami podanému odvolaniu a jeho obsahu, obmedzili sa len na konštatovanie o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Vzhľadom na rozsah žalobcami podaného odvolania, títo v celom rozsahu poukazujú na všetky skutočnosti a tvrdenia, ktoré uviedli v písomnom odvolaní a majú za to, že tieto nie je potrebné znovu opakovať. Odvolanie žalobcov obsahuje závažné tvrdenia, s ktorými je potrebné v rámci odvolacieho konania sa riadne vysporiadať a taktiež rozhodnutie riadnym spôsobom odôvodniť. Argument žalovaných o tom, že žalobcovia sa domáhajú určenia vlastníckeho práva po osobe zomrelej takmer sto rokov neobstojí. Žalobcovia majú za to, že v rámci vykonaného dokazovania vyplynuli skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil. Žalobcovia opätovne zdôrazňujú, že im nie je zrejmé, z akého dôvodu súd vo svojom rozhodnutí spochybnil závery Okresného úradu D. P., katastrálny odbor, ani to, na základe čoho súd konštatuje účelovosť a nehodnovnosť výpovedí žalobcov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za nejasné, nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a tiež okrem uvedeného aj za nespravodlivé. Navrhli napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaní v duplike uviedli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za vecne správne, riadne odôvodnené, a preto navrhujú rozsudok potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania. V detailoch poukazujú na obsah rozhodnutia.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 36 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Podľa § 383 CSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

16. V preskúmvanej veci krajský súd nezistil dôvod k tomu, aby zo strany odvolacieho súdu došlo k zopakovaniu alebo k doplneniu dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie. V danom prípade preto vychádzal zo skutkového zistenia zisteného súdom prvej inštancie. Po preskúmaní veci na základe podaných odvolaní žalobcami dospel krajský súd k záveru, že súd prvej inštancie zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav veci potrebný pre rozhodnutie, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil podľa

ustanovenia § 220 ods. 2 CSP. S dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v podrobnostiach na tieto dôvody odkazuje. Preto len na zdôraznenie ich správnosti a k odvolacím dôvodom dopĺňa:

17. V civilnom sporovom konaní platí tzv. prejednacía zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady, vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou žalobcu a žalovaného, a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu ten skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Úspech v konaní je možný len za náležitej podpory legitímnosti nároku, prostredníctvom dôkazov, ktoré strany predložia. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to, čo strany nepredložia a nepreukážu, nemôže byť za základ pre svoje rozhodovanie.

18. Skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce, sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, a teda môže dochádzať k jeho prerozdeľovaniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane tej-ktorej sporovej strany treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti.

19. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o toho, kto existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

20. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

21. Podľa § 134 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

22. Ustanovenie § 134 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka upravuje vydržanie ako osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Ide o nadobudnutie vlastníckeho práva na základe inej skutočnosti ustanovenej zákonom. Vydržanie vlastníckeho práva je jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci, vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je podľa platnej úpravy daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Opakom ovládania veci držiteľom je nečinnosť vlastníka. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. V prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť, alebo ak tu výnimočne titul vôbec nie je a nadobúdateľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu titul je, stane sa nadobúdateľ veci jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.

23. Okrem spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania základnými predpokladmi vydržania sú oprávnená držba a nepretržitosť tejto oprávnenej držby počas celej zákonom ustanovenej doby.

24. V konaní nie je sporným, že v aktuálne vedenom liste vlastníctva č. XXXX, pre k. ú. E. O. je zapísaná nehnuteľnosť, parcela KN-C č. XXXX - lesný pozemok o výmere XX.XXX m², parcela KN-C č. XXXX -

lesný pozemok o výmere X.XXX m2 a parcela KN-C č. XXXX - lesný pozemok o výmere X.XXX m2, ktorej vlastníkom podľa uvedeného listu vlastníctva je žalovaný v 3. rade v podiele X/X a titul nadobudnutia je označený Z XXXX/XXXX - G.-XXX/XX (č. I. 342). Na LV č. XXXX pre k. ú. E. O. je vedená nehnuteľnosť, parcela KN-C č. XXXX - lesný pozemok o výmere XX.XXX m2, na ktorej vlastníkom podľa uvedeného listu vlastníctva je žalovaný v 1. rade v podiele X/X a titul nadobudnutia je označený Z XXXX/XXXX-PPÚ-XXX/XX (č. I. 343). Na LV č. XXXX pre k. ú. E. O. je vedená nehnuteľnosť, parcela KN-C č. XXXX - lesný pozemok o výmere XX.XXX m2, ktorej vlastníkom podľa uvedeného listu vlastníctva je žalovaný v 2. rade v podiele X/X s titulom nadobudnutia Z XXXX/XXXX-PPÚ-XXX/XX (č. I. 344 spisu). K vyššie uvedeným nehnuteľnostiam sa žalobcovia domáhajú určenia, že patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi E. N., zomrelom XX.XX.XXXX (ďalej len sporné nehnuteľnosti), čo znamená, že žalobcovia v konaní riadne a náležite špecifikovali predmet sporu a presne, určito a zrozumiteľne formulovali aj výrok rozhodnutia (petit).

25. V konaní pred súdom prvej inštancie boli oboznámené správy Okresného úradu D. P., odbor katastrálny, z ktorých vyplýva, že v katastrálnom území obce E. O. bolo realizované konanie, v rámci ktorého bol spracovaný register obnovy evidencie pozemkov (ROEP) podľa z. č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva pozemkov. Zhotoviteľ ROEP k pôvodným pozemkom, parcelám v k. ú. E. O., KN-E č. XXXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX v novom projekte po scelení pozemkov, tieto novo označil, čo znamená, že vyššie uvedeným parcelám KN-E v súčasnosti zodpovedajú v k. ú. E. O., nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, parcela č. KN-C č. XXXX - lesné pozemky o výmere XX.XXX m2, na LV č. XXXX parcela č. KN-C č. XXXX - lesné pozemky o výmere XX.XXX m2, parcela KN-C č. XXXX - lesné pozemky o výmere X.XXX m2, parcela KN-C č. XXXX - lesné pozemky o výmere X.XXX m2 a na LV č. XXXX parcela KN-C č. XXXX - lesné pozemky o výmere XX.XXX m2. Nové pozemky boli vytvorené z pôvodných pozemkov na základe výmery podielov jednotlivých vlastníkov, plochy a umiestnenia pôvodných pozemkov.

26. Ako vyplýva z výpisu LV č. XXXX, k. ú. E. O., v ňom je vedená nehnuteľnosť, parcela registra „E“ č. XXXX - lesné pozemky o výmere X.XXX m2, ktorej podielovými spoluvlastníkmi podľa uvedeného listu vlastníctva boli žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade C. N., rod. N., každý v podiele po X/XX, titulom dedenia D XX/XX, G. XXX, Z XXXX/XX. Na LV č. XXXX pre k. ú. E. O. je vedená nehnuteľnosť, parcela reg. „E“ č. XXXX/XXX - lesné pozemky o výmere XXX m2 a podľa uvedeného listu vlastníctva, podielovými spoluvlastníkmi k nej boli žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade každý v podiele X/XX, titulom dedenia D XX/XX, G. XXX, Z XXXX/XX. Na LV č. XXXX pre k. ú. E. O. je vedená nehnuteľnosť, parcela reg. „E“ č. XXXX/XXX - lesné pozemky o výmere XXX.XXX m2, na ktorej podľa uvedeného listu vlastníctva sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade, každý v podiele X/XX titulom dedenia D XX/XX, G. XXX, Z XXXX/XX. Na LV č. XXXX pre k. ú. E. O. je vedená nehnuteľnosť, parcela reg. „E“ č. XXXX - lesné pozemky o výmere XX.XXX m2, parcela reg. „E“ č. XXXX - lesné pozemky o výmere XXX m2 a parcela reg. „E“ č. XXXX - lesné pozemky o výmere XXX m2 a podľa uvedeného listu vlastníctva sú žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade vedení ako podieloví spoluvlastníci, každý v podiele X/XX, titulom dedenia D XX/XX, G. XXX, Z XXXX/XX. Na LV č. XXXX pre k. ú. E. O. je vedená nehnuteľnosť, parcela reg. „E“ č. XXXX - lesné pozemky o výmere XX.XXX m2 a podľa uvedeného listu vlastníctva sú žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade vedení ako podieloví spoluvlastníci, každý v podiele X/XX, titulom dedenia D XX/XX, G. XXX, Z XXXX/XX.

27. V konaní bolo zároveň nepochybne preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade po svojom otcovi E. N., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, na základe osvedčenia o dedičstve zo dňa XX.XX.XXXX, sp. zn. D 60/96, Dnot 70/96, nadobudli podiel na lesných pozemkoch v k. ú. E. O., ktoré nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX ako pozemok, parcela č. XXXX - les o výmere XX ha XXX m2 a každý z dedičov nadobudol podiel po X/XX k celku. Na základe tohto osvedčenia o dedičstve vykonala Správa katastra v D. P. zápis v katastri nehnuteľností formou záznamu podľa uvedenej verejnej listiny.

28. Žalobcovia sa v predmetnom konaní domáhajú určenia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi E. N., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX titulom kúpnej zmluvy z roku XXXX. Žalobcovia v konaní tvrdili, že ich právny predchodca bol v obci E. O. XX rokov richtárom a spolu s ďalšími jedenástimi gazdami nadobudli uvedenou kúpnu zmluvou od grófa do vlastníctva lesné pozemky, ktoré pozemky po smrti ich prapradeda E. N. užíval ich pradeda I. N. a po jeho smrti ich starý otec C. N., a to až do roku XXXX, kedy boli uvedené pozemky zoštátnené. Keďže starý otec I. N. zomrel v roku XXXX, tieto pozemky po ňom neboli predmetom dedičského konania, nakoľko boli v užívaní a tieto nakoniec v roku XXXX nadobudli žalovaní v 1. až 3. rade titulom dedenia po svojom právnom predchodcovi E. N., zomrelom XX.XX.XXXX.

29. Žalobcovia v konaní ako dôkaz predložili výpis z pozemkovej knihy, a to konkrétne z pozemnoknižnej zápisnice č. XXX, k. ú. E. O., kde bola zapísaná pôvodná pozemnoknižná parcela č. XXXX - les o výmere XX ha XXX m². Na tejto pozemnoknižnej listine je v časti B vedený zápis J. N. (zápis pod J titulom kúpnej zmluvy z XX.XX.XXXX.

30. Žalobcovia v konaní uplatňujú nárok na určenie vlastníckeho práva vydržaním s odkazom na právnu kvalifikáciu podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dobromyseľnosť držby odvádzajú od kúpnej zmluvy ich právneho predchodcu v roku XXXX. Ak žalobcovia v konaní tvrdia, že ich právny predchodca bol v čase svojej smrti vlastníkom sporných nehnuteľností, ich tvrdenie nesvedčí dedičskému rozhodnutiu sp. zn. D 60/96, Dnot 70/96 zo dňa 06.06.1996. Podľa uvedeného osvedčenia o dedičstve, podiel na lese v k. ú. E. O., ktoré nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXX ako pozemok, parcela č. XXXX - les o výmere cca XX ha, v dedičskom konaní nadobudli žalovaní v 1. a 2. rade a právna predchodkyňa žalovaného v 3. rade C. N., rod. N., každý v podiele X/XX po svojom otcovi E. N., zomrelom XX.XX.XXXX. Žalobca v 2. rade pred súdom potvrdil, že v čase realizácie ROEP v obci E. O. bol upozornený predsedom ROEP, aby si usporiadal svoje vlastnícke vzťahy. Za tým účelom sa stretol so žalobkyňou v 1. rade, ktorá mu potvrdila, že sporné pozemky patrili do vlastníctva ich právneho predchodcu, ktorý spoločne s ostatnými gazdami vo E. O. nadobudli podiely v sporných nehnuteľnostiach.

31. Skutková argumentácia žalobcov o vlastníctve predmetného pozemku je založená opakovane na tvrdení skutočností o vydržaní nehnuteľnosti titulom kúpnej zmluvy z roku XXXX. Inú argumentáciu o inom spôsobe nadobudnutia vlastníctva žalobcovia okrem tvrdenej držby v konaní nepoužívajú. Nepoužívajú iné skutkové zdôvodnenie ani vo vzťahu k prípadnému úkonu svedčiacemu dobrej viere pri užívaní nehnuteľnosti, v nadväznosti na nimi označenú pozemnoknižnú zápisnicu č. XXX pre k. ú. E. O., ktorá obsahuje okruh spoluvlastníkov nehnuteľností. Ak žalobcovia v konaní poukazujú na dobromyseľnú držbu, bolo povinnosťou žalobcov v konaní tvrdiť a preukázať, že vo vzťahu k vlastníkom, ktorí sú v súčasnosti vedení ako podieloví spoluvlastníci sporných nehnuteľností, bol realizovaný úkon, ktorý by svedčil nasledujúcej dobromyseľnej držbe. Ak žalobcovia takéto skutočnosti v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdili a nepreukázali tieto skutočnosti nimi navrhnutými dôkazmi, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že takéto podmienky vydržania pozemku žalobcovia nepreukázali, a to ani vo vzťahu k obdobiu pred samotnou realizáciou ROEP, ani po nej. Ak teda sporné nehnuteľnosti boli predmetom schváleného ROEP a boli súčasťou rozhodnutia správy katastra o schválení tohto registra, predstavuje to vznik nového titulu nadobudnutia vlastníctva, ktorý neguje účinky k nehnuteľnostiam v dobách predchádzajúcich spomínanému konaniu o obnove evidencie a následná, hoci aj dobromyseľná držba tohto pozemku žalobcami, by mohla predstavovať už iba nové plynutie vydržacej doby. Ak žalobcovia poukazujú na dobromyseľnosť držby po realizácii konania ROEP, opäť bolo ich povinnosťou, aby vo vzťahu k vlastníkom nehnuteľností, ktorí mali potvrdené v rámci ROEP vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam, či následne titulom právnych úkonov, ktoré boli realizované po konaní ROEP nadobudli vlastníctvo (dedičskými rozhodnutiami), preukázať opäť úkon uskutočnený po ROEP, ktorý by zakladal dobromyseľnosť ich držby. Takýto úkon žalobcovia v konaní netvrdili a ani nepreukázali, a preto správne uzavrel súd prvej inštancie, ak pre neunesenie dôkazného bremena žalobcami, žalobu zamietol.

32. Okrem vyššie uvedeného dôvodom pre zamietnutie žaloby bol, ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, aj neúplný okruh osôb, teda všetkých osôb pripadajúcich do úvahy ako dedičia po poručiteľovi, po ktorom má vec patriť do dedičstva. V spore o určenie predmetu dedičstva sú dedičia v čase smrti poručiteľa oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne, čo znamená, že majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov. Účastníkmi konania (strany sporu) musia byť všetci do úvahy

prichádzajúci dedičia, pretože rozhodnutie v danej veci sa vzťahuje na každého z nich. Ak sa žalobcovia domáhajú určenia, že do dedičstva po ich právnom predchodcovi E. N., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, patria sporné nehnuteľnosti, v zmysle ustálenej rozhodovacej súdnej praxe, účastníkmi takéhoto konania, či už na strane žalobcov alebo žalovaných musia byť všetky osoby, ktoré pripadajú do úvahy ako dedičia po poručiťovi, pretože v prípade, že vec v pôvodnom konaní o dedičstve nebola ako majetok poručiťoľa známa, resp. nebola predmetom dedičstva a v takom konaní prejednaná, sú až do vysporiadania dedičstva ohľadom takej veci všetci dedičia považovaní za jej vlastníkov, pričom z právnych úkonov týkajúcich sa takejto spoločnej veci sú všetci oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Všetkých takých dedičov treba považovať za vlastníkov veci a títo musia mať v konaní postavenie nerozlučných spoločníkov (tzv. nútené procesné spoločenstvo podľa § 78 CSP), pretože ak sa dediči vo veci domáhajú určenia, že vec patrí do dedičstva, nedomáhajú sa svojho práva z dedičstva, ale k dedičstvu, t.j. riešenia jeho okruhu a rozsudok by nemal význam, ak by také určenie bolo vykonané len medzi niektorými s dedičmi a treťou osobou (osobami), pretože by sa určovali práva s dopadom aj na iné fyzické osoby bez toho, že by rozsudok voči týmto osobám bol účinným (§ 228 CSP).

33. Samotní žalobcovia v konaní tvrdili, že ich právny predchodca E. N., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX mal celkom sedem detí, z toho päť detí zomrelo a nažive zostal len syn I., od ktorého žalobcovia odvodzujú svoje nástupníctvo a syn G., ktorý v roku XXXX vycestoval do A.. Úplnosť okruhu osôb, teda všetkých osôb pripadajúcich do úvahy ako dedičia po poručiťovi, po ktorom má vec patriť do dedičstva treba náležite preukázať a v danom prípade bolo povinnosťou žalobcov náležitým spôsobom preukázať, že v čase smrti ich právneho predchodcu skutočne nebol jeho dedičom aj syn G., resp. jeho právni nástupcovia.

34. Odvolací súd pripomína, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (Garcia Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

35. Ostatnými odvolacími námietkami sa odvolací súd bližšie nezaoberal, pretože z odvolania nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by odvolatelia mohli tieto námietky relevantne uplatniť.

36. Správne postupoval súd prvej inštancie, ak žalobu žalobcov zamietol, pričom správny je aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, ktorý žalobcovia odvolaním napadli tvrdiac, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu, ktorú skutočnosť súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil. Odvolací súd konštatuje, že žalobcovia v konaní nijako nepreukázali dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP, pre ktoré by úspešným žalovaným nevznikol nárok na náhradu trov konania (neprimeranú tvrdosť okolností, ktoré viedli k uplatneniu práva, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zlé majetkové, sociálne a osobné pomery strany sporu, resp. nízky príjem). Keďže žalobcovia v konaní žiadne z vyššie uvedených skutočností nepreukázali, správne skonštatoval súd prvej inštancie, že v konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, na podklade ktorých by bolo možné čo i len čiastočne postupovať podľa § 257 CSP. Odvolací súd preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

37. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaní v 1., 2. a 3. rade, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech, majú nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcom, ktorí v odvolacom konaní úspech nemali. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).